



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 100/2015-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Miroslavom Golianom, Advokátska kancelária, Budatínska 16, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 290/2013, za účasti Krajského súdu v Bratislave, takto

### **r o z h o d o l :**

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 290/2013 p o r u š e n é b o l o .

2. Krajskému súdu v Bratislave p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 290/2013 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDACTED] p r i z n á v a finančné zadostučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré mu je Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Bratislave je p o v i n n ý uhradiť [REDACTED] trovy právneho zastúpenia v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov) na účet jeho právneho zástupcu Mgr. Miroslava Goliana, Advokátska kancelária, Budatínska 16, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. novembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. Miroslavom Golianom, Advokátska kancelária, Budatínska 16, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co290/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

*«Sťažovateľ sa svojím návrhom zo dňa 15. 02. 2001, pôvodne doručeným na Krajský súd Bratislava ako miestne nepríslušnému súdu, domáhal ochrany osobnosti a zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 1.500.000,00 Sk spolu s navrhovateľom v rade 2., ktorým bolo/je Hnutie za slobodu prejavu v likvidácii, s požiadavkou vyplatenia nemajetkovej ujmy aj navrhovateľovi v 2. rade, peňazí vo výške 1.500.000,00 Sk ako aj odstránenie nepriaznivých následkov do práv zasahujúcich nezákonných postupov odporcu. Krajský súd návrh sťažovateľa ako aj navrhovateľa v rade 2. postúpil na Okresný súd Bratislava IV ako*

vecne a miestne príslušný súd. Sťažovateľ svoj návrh odôvodňoval spôsobenou ujmom v dôsledku podaného trestného oznámenia na jeho osobu a manželku pre podvod v spolupáchateľstve zo strany odporcu a teda SLSP, a. s., na základe ktorého trestného oznámenia začalo voči navrhovateľovi trestné stíhanie, ktoré nebolo dôvodné a bolo zastavené, nakoľko trestné oznámenie sa nezakladalo na pravde, bolo vymyslené. V dôsledku trestného oznámenia bol však sťažovateľ štyri roky perzekvovaný zo strany orgánov činných v trestnom konaní čím mu bola spôsobená škoda, ohrozená jeho dôstojnosť a neprimeraným spôsobom zasiahnuté do jeho súkromia až do takej miery, že nemohol dodržať uzatvorené obchodné kontrakty a dohody s jeho obchodnými partnermi ako aj v dôsledku krivého obvinenia sťažovateľa ako predsedu navrhovateľa v 2. rade, a teda politického hnutia, ktoré sa zúčastnilo politickej súťaže do parlamentu, v dôsledku vzneseného obvinenia a vedenia niekoľko ročného trestného stíhania sťažovateľa, došlo k rozpadu politického hnutia, v konaní vystupujúceho ako navrhovateľ v 2. rade.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že sťažovateľ spolu s navrhovateľom v 2. rade boli vyzvaní na zaplatenie súdneho poplatku za podanie návrhu vo výške 152.000,00 Sk. V dôsledku jeho nezaplatenia bolo konanie Uznesením OS BA IV zastavené, ktoré aj nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 12. 2001. OS BA IV však vydal Uznesenie zo dňa 22. 11. 2010, ktorým navrhovateľom v 1. a 2. rade odpustil zmeškania lehoty na podanie odvolania voči Uzneseniu zo dňa 28. 11. 2001, ktorým bolo konanie zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku, nakoľko sťažovateľ sa niekoľko rokov nezdržoval na území SR a využíval politický azyl v zahraničí. Následne bolo navrhovateľom 1., a teda sťažovateľovi a navrhovateľovi 2. zaplatenie súdneho poplatku odpustené.

Na návrh sťažovateľa, súd Uznesením na pojednávaní zo dňa 10. 11. 2011 pripustil zmenu petitu návrhu tak, že odporca mal byť zaviazaný navrhovateľovi 1. zaplatiť 100.000,00 € do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a navrhovateľovi v 2. rade rovnakú sumu v tej istej lehote ako aj rozhodnúť, že právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy SR bolo porušené vo vzťahu ku sťažovateľovi ako navrhovateľovi v 1. rade.

Odporca sa voči návrhu bránil procesnými úkonmi a to poukázaním na premlčanie práva navrhovateľov ako dôsledku nedodržania zásady *vigilantibus iura scripta sunt*

*(bdelým patrí právo) ako z dôvodu existencie prekážky právoplatne rozhodnutej veci, poukazovaním na iné, právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I, spis. zn. 7 C/33/2007, v totožnej právnej veci sťažovateľa ako navrhovateľa a odporcu v rade 1. SLSP, a. s., v rade 2. Slovenská konsolidačná a. s., a odporcovi v 3. rade Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s. o ochranu osobnosti, odstránenie následkov a primerané zadostučinenie a o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorý návrh navrhovateľa bol v plnom rozsahu zamietnutý aj v súčinnosti s rozhodnutím KS BA...*

*Okresný súd Bratislava IV svojím rozhodnutím, vydaným rozsudkom spis. zn. 19 C/85/2001-296 zo dňa 07. 02. 2013, konanie voči navrhovateľovi v I. rade proti odporcovi zastavil a návrh navrhovateľa II. rade proti odporcovi zamietol a zároveň rozhodol, že odporcovi nepriznal trovy konania.*

*Okresný súd Bratislava IV svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že jednak vyhovel odporcom vznesenej námietke premlčania, ako aj si osvojil tvrdenie odporcu že vo veci už bolo už raz právoplatne rozhodnuté s poukazom na ustanovenie § 159 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia, „len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova“. Okresný súd síce konštatoval, že navrhovatelia požadovali vyššiu finančnú náhradu ako navrhovatelia požadovali v prebiehajúcom konaní, avšak všetky ostatné skutočnosti preukazujú, že sa jedná o totožnú vec.*

*Navrhovateľ v I. rade sa proti vydanému rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava IV odvolal zo dňa 15. 03. 2013 a navrhovateľ v 2. rade zo dňa 20. 03. 2013. Keďže odvolací súd do toho času nerozhodol, podal sťažovateľ na Krajský súd sťažnosť na prietahy v konaní, a to dňa 24. 07. 2014, ktorá sťažnosť bola vybavená podpredsedom Krajského súdu dňa 23. 09. 2014 a to z dôvodu zabezpečenia všetkých podkladov na riadne vybavenie sťažnosti sťažovateľa, keď lehota na vybavenie sťažnosti zo strany súdu bola predĺžená do 26. 09. 2014, o čom bol sťažovateľ informovaný.*

*Podpredseda Krajského súdu po prešetrení konaní, na ktoré sa sťažovateľ sťažoval, v intenciách zákona prešetril postup súdu aj z hľadiska nevyhnutných pre náležité vybavenie veci a dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa bola opodstatnená.*

*V odôvodnení odpovede sťažnosti podpredseda Krajského súdu zároveň uvádza:*

*Samotná vec, bola tunajšiemu Krajskému súdu predložená dňa 07. 05. 2013. Z vyjadrenia JUDr. Moniky Holickej, referujúcej sudkyne vyplýva, že postup tunajšieho súdu je ovplyvnený objektívnym stavom v senáte 8 Co, ktorý (okrem agendy 8 Co) vybavuje aj agendu súdnych oddelení 8 CoD, 8 CoPr, kde stav nevybavených vecí ku koncu augusta 2014 je celkom 570 vecí, u referujúcej sudkyňi je to 329 vecí a vzhľadom na prednostné vybavovanie starších vecí, ktoré sa vybavujú priebežne podľa poradia, v akom napadli.*

*V čase nápadu predmetnej veci, t. j. v máji roku 2013, bolo v súdnom oddelení 8 Co celkom 409 nevybavených vecí, u referujúcej sudkyňi 174 vecí. Okrem uvedeného, v poslednom období výrazne vzrástol nápad vecí na tunajší súd (za jún 2014 bol nápad na senát 82 vecí, za júl 2014 to bolo 104 vecí a za august 2014 celkom 72 vecí), z čoho veľký počet podlieha režimu prednostného vybavovania a zákonom stanoveným lehotám na vybavenie (predbežné opatrenia a námietky zaujatosti). Podľa informácie poskytnutej referujúcou sudkyňou, je predpoklad, že vec bude prejednaná a rozhodnutá v druhom štvrtroku 2015.»*

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom rozhodol takto:

*„1. Základné právo sťažovateľa na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu Bratislava v konaní o zaplatenie 100.000,00 € a určenie práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy SR..., vedenom pod spis. zn. 8 Co/290/2013 porušené bolo.*

*2. Krajskému súdu Bratislava sa prikazuje, aby v konaní vedenom veci pod spis. zn. 8 Co/290/2013 konal bez zbytočných prieťahov.*

*3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 7.000,00 € (slovom: sedemtisíc/EUR), ktoré je Krajský súd Bratislava povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

*4. Krajský súd Bratislava je povinný nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 284,08 € (slovom: dvestoosemdesiatštyri/08 EUR) na účet jeho právneho*

*zástupcu Mgr. Miroslava Goliana, advokáta, Budatínska 16, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, uznesením č. k. II. ÚS 100/2015-9 z 12. februára 2015 na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Ústavný súd 24. februára 2015 vyzval predsedu krajského súdu, aby sa vyjadril k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ho vyzval, aby sa vyjadril aj k prijatej sťažnosti.

Predseda krajského súdu vo vyjadrení sp. zn. Spr. 3126/15 zo 16. marca 2015 doručenom ústavnému súdu 19. marca 2015 uviedol:

*«Vec Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 19 C/85/2001 v spore žalobcu v I. rade: [REDAKOVANÉ] a v druhom rade: Hnutie za slobodu prejavu v likvidácii proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a. s. o ochranu osobnosti, bola predložená odvolaciemu súdu na rozhodnutie dňa 07. 05. 2013 a je vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 8 Co/290/2013.*

*JUDr. Janka Gažovičová, predsedníčka senátu 8 Co (ďalej len „predsedníčka senátu“) k ústavnej sťažnosti poznamenala, že k namietaným prietahom v súdnom konaní sa podrobne vyjadrovala už aj členka senátu, JUDr. Monika Holická, ktorá je zároveň referujúcou sudkyňou v predmetnom konaní (ďalej len „referujúca sudkyňa“), a to v súvislosti s podanou sťažnosťou žalobcom v I. rade zo dňa 24. 07. 2014, vedenom v správnom denníku tunajšieho súdu pod Spr. 2232/14, a ktorá bola vyhodnotená ako dôvodná. Ďalej predsedníčka senátu uviedla, že obsah vyjadrenia referujúcej sudkyne si plne osvojuje.*

*V tomto vyjadrení referujúca sudkyňa uviedla, že postup tunajšieho súdu je ovplyvnený objektívnym stavom v senáte 8 Co, ktorý (okrem agendy 8 Co) vybavuje*

*aj agendu súdnych oddelení 8 CoD, 8 CoPr, kde stav nevybavených vecí ku koncu augusta 2014 bol celkom 570 vecí, u referujúcej sudkyne to bolo 329 vecí, a to vzhľadom na prednostné vybavovanie starších vecí, ktoré sa vybavujú priebežne podľa poradia v akom napadli.*

*V čase nápadu predmetnej veci, t. j. v máji roku 2013, bolo v súdnom oddelení 8 Co celkom 409 nevybavených vecí, u referujúcej sudkyne 174 vecí. Okrem uvedeného, v poslednom období výrazne vzrástol nápad vecí na tunajší súd. Za jún bol nápad na senát 82 vecí (správne má byť 92 vecí), za júl 2014 to bolo 104 vecí a za august 2014 celkom 72 vecí, z čoho veľký počet podlieha režimu prednostného vybavovania a zákonom stanoveným lehotám na vybavenie (predbežné opatrenia a námietky zaujatosti). Zároveň uviedla predpoklad, že vec bude prejednaná a rozhodnutá v druhom štvrtroku 2015.*

*Podľa informácie poskytnutej aj predsedníčkou senátu, senát vyvinie maximálne úsilie na splnenie predpokladu prejednania a rozhodnutia tejto veci v druhom štvrtroku 2015...»*

Predseda krajského súdu súčasne ústavnému súdu oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho prerokovania prijatej sťažnosti, pretože od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd vyzval 18. marca 2015 aj právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril k stanovisku krajského súdu, ako aj k otázke nariadenia verejného pojednávania. Právny zástupca sťažovateľa vo svojom podaní z 1. apríla 2015 (doručenom ústavnému súdu 8. apríla 2015) okrem iného uviedol, že „*aj zo samotného vyjadrenia sa Krajského súdu Bratislava vyplýva, že svojím konaním súd porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a preto mám za to, že sťažnosť sťažovateľa je dôvodná*“.

Sťažovateľ súčasne oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci prijatej sťažnosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu i sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS/272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom napadnutého konania vo veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 8 Co 290/2013 je rozhodovanie o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 C 85/2001-296 zo 7. februára 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), ktorým tento súd konanie o návrhu sťažovateľa ako žalobcu v 1. a 2. rade proti žalovanej – Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, zamietol. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti

krajských súdov ako odvolacích súdov a nie je právne zložitá. Pokiaľ ide o faktickú zložitost veci, táto sa v doterajšom postupe krajského súdu ani nemohla prejaviť, pretože krajský súd bol dosiaľ v zásade nečinný.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prieťahov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka namietaného súdneho konania v procesnom postavení žalobcu. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k prieťahom v napadnutom konaní.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v označenom konaní došlo k zbytočným prieťahom, bol postup samotného krajského súdu.

Z predloženého spisu okresného súdu sp. zn. 19 C 85/2001 a krajského súdu, zo sťažnosti, ako aj z vyjadrenia predsedu krajského súdu ústavný súd zistil, že krajskému súdu bolo 7. mája 2013 doručené odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu, ktoré je vedené pod sp. zn. 8 Co 290/2013.

Keďže krajský súd po dlhšiu dobu neurobil v označenom konaní žiadny úkon, sťažovateľ podal 24. júla 2014 sťažnosť na prieťahy v konaní, ktorá bola krajskému súdu doručená 28. júla 2014.

Podpredseda krajského súdu v odpovedi na sťažnosť sťažovateľa v prípise č. Spr. 2232/14 z 23. septembra 2014 uviedol, že „v konaní vedenom na tunajšom súde... pod sp. zn. 8 Co 290/2013 zistil prieťahy, ktorých príčiny sú dané okolnosťami objektívnej povahy so zreteľom na množstvo pridelených vecí do senátu... 8 Co...“. V zmysle informácie zákonnej sudkyne ďalej uviedol, že odvolanie sťažovateľa v označenej veci krajského súdu bude prerokované a bude o ňom rozhodnuté v druhom štvrtroku 2015, pričom vyhodnotil podanú sťažnosť ako dôvodnú.

Ústavný súd nemohol v tejto súvislosti akceptovať argumenty uvedené vo vyjadrení podpredsedu krajského súdu, ktorý cituje referujúcu sudkyňu v tejto veci, že „postup

*tunajšieho súdu je ovplyvnený objektívnym stavom v senáte 8 Co, ktorý (okrem agendy 8 Co) vybavuje aj agendu súdnych oddelení 8 CoD, 8 CoPr, kde stav nevybavených vecí ku koncu augusta bol celkom 570 vecí, u referujúcej sudkyne to bolo 329 vecí, a to vzhľadom na prednostné vybavovanie starších vecí, ktoré sa vybavujú podľa poradia, v akom napadli...“.* V uvedenej súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalší počet pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

Sťažovateľ doručil 3. februára 2015 okresnému súdu elektronické podanie so žiadosťou o prerušenie konania zo zdravotných dôvodov, ktoré okresný súd postúpil 6. februára 2015 krajskému súdu.

Ústavný súd dospel k záveru, že so zreteľom na doterajší priebeh napadnutého konania, v ktorom krajský súd dosiaľ nerozhodol o podanom odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu, a s prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania pred všeobecnými súdmi (t. j. od začatia konania na okresnom súde v roku 2001) došlo v konaní krajského súdu sp. zn. 8 Co 290/2013 jeho nečinnosťou v období dvoch rokov (od mája 2013 do apríla 2015) k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

### **III.**

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 290/2013 konal bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 7 000 €, pričom uviedol:

*„Sťažovateľ má právo na primeranú finančnú náhradu minimálne vo výške škody, spôsobenej nečinnosťou Krajského súdu Bratislava vo veci samej zodpovedajúcej výške, ktorá sa dá len veľmi ťažko vyčíslieť. Konanie hoci aj pred Krajským súdom možno predĺžiť len ak z vážnych dôvodov a z objektívnych príčin nemožno prípadne vykonať dôkazy a teda procesných dôvodov ak prichádza do úvahy vykonanie dokazovania pred Krajským súdom. V takom prípade aj Krajský súd začne vykonávať úkony na vykonanie dokazovania pred Krajským súdom. Aj keď mám za to, že škoda spôsobená nečinnosťou súdu sa dá len ťažko vyčíslieť, sťažovateľ má za to, že takou náhradou by malo byť priznanie finančného zadosťučinenia minimálne vo výške 7 000,00 €, ktoré ako finančnú náhradu požaduje.“*

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje

nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania krajského súdu vedeného pod sp. zn. 8 Co 290/2013 (takmer dva roky), berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, keď krajský súd zatiaľ vo veci odvolania proti napadnutému rozsudku okresného súdu nerozhodol a ani nenariadil konkrétny termín pojednávania, s prihliadnutím na povahu veci ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátom Mgr. Miroslavom Golianom. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2013, ktorá bola 804 €.

Sťažovateľovi priznal úhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vykonané v roku 2014, a to za každý úkon po 130,16 €, t. j. spolu 260,32 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje celkovú sumu 275,94 €. Za tretí úkon úhradu trov konania sťažovateľovi nepriznal, pretože podľa jeho názoru tento úkon neprispel k ďalšiemu objasneniu veci.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2015